

[Diskuze Knihovna - věc veřejná v Jihočeském kraji](#) [1]

Autor:

- [SOUKUPOVÁ, Hana](#) [2]

Číslo:

- [2018, ročník 27, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [Knihovna - věc veřejná](#) [5]

Region:

- [03 Jihočeský region](#) [6]

Dne 25. září 2018 v dopoledních hodinách se v rámci stejnojmenné celostátní akce konal v budově [Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích](#) [7] kulatý stůl na téma [Knihovna - věc veřejná](#) [8].

Diskuze se zúčastnili:

- náměstek hejtmanky Jihočeského kraje a starosta obce Kovářov Pavel Hroch;
- vedoucí odboru kultury a památkové péče Jihočeského kraje Mgr. Patrik Červák;
- náměstek českobudějovického primátora Ing. Jaromír Talíř;
- starosta města Kaplice a člen předsednictva Svazu měst a obcí Jihočeského kraje Mgr. Pavel Talíř;
- ředitel Národní sítě zdravých měst ČR Ing. Petr Švec;
- boršovský starosta Mgr. Jan Zeman;
- ředitel Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích Mgr. Ivo Kareš.

[9]
Panelisté

Publikum zcela zaplněného sálu tvořili především knihovníci z celého regionu, ale i zástupci obcí.

[10]

Účastníci diskuze

Besedě předcházela úvodní prezentace PhDr. Víta Richtera Vývojové trendy v knihovnictví, která otevřela řadu témat: jak udržet v ČR současnou unikátní síť veřejných knihoven, která je nejhustší na světě; jak může veřejné knihovny podpořit Jihočeský kraj a jak jejich zřizovatelé, tedy obce; čím případně činnost knihoven zlepšit a na co se při jejich transformaci zaměřit.

[11]
Úvodní přednáška Víta Richtera

[12]

Diskuzi moderovala Hana Soukupová

P. Červák připomněl v krátkém úvodním exkurzu význam knihoven v historii a zdůraznil nutnost zachovat tyto instituce i v digitální době. P. Hroch se v odlehčeném tónu vyznal ze své náklonnosti ke knihám a potěšil všechny přítomné informací, že také Jihočeský kraj chce v dohledné době podpořit menší obce systémovými dotacemi na vybavení a modernizaci jejich knihoven tak, jak to už udělaly některé jiné kraje. Zmínil také finanční posílení regionálních funkcí pověřených knihoven, aby bylo víc peněz na nákup knih do výměnného fondu.

[13]

Diskuze, hovoří Pavel Hroch

K otázce, jak získat pro knihovny finanční prostředky, zaznělo i několik dalších tipů. Vedle sponzorských darů nebo dotačních programů Ministerstva kultury ČR (případně Evropské unie) se mluvilo také o aktivitě a nápadech samotných knihovníků, kteří by měli být schopni nadchnout pro své projekty vedení obcí či kraje. Připomenuty byly i setrvale nízké platy v oboru, což je problém, který se bez velkého úspěchu řeší už celá desetiletí.

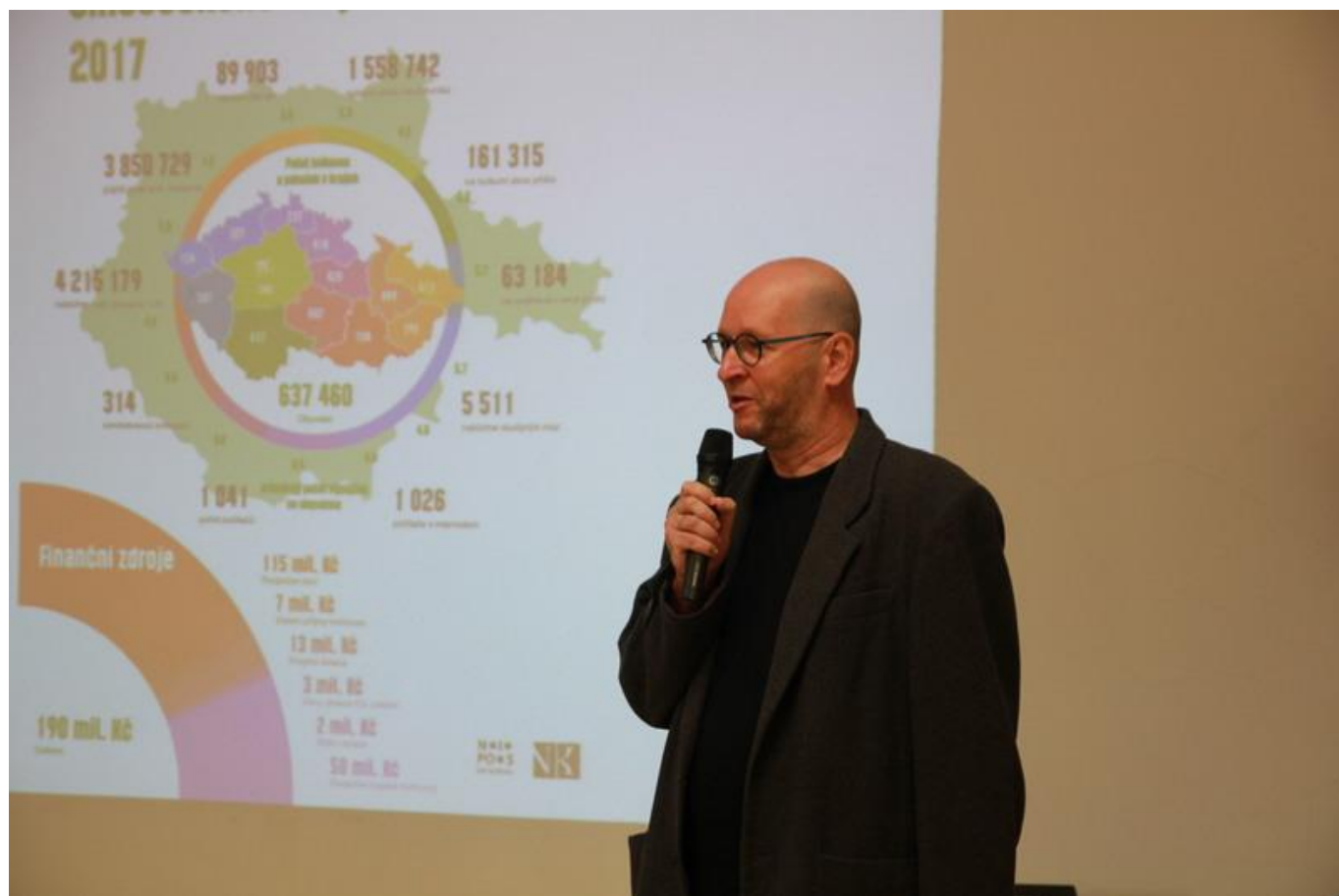

[14]

Diskuze, hovoří Jaromír Talíř

V diskuzi došlo i na konkrétní příklady obcí, které považují své knihovny za důležité a podporují jejich provoz. Starosta Boršova nad Vltavou J. Zeman s trochou humorné nadsázky popsal, jak se v jeho obci podařilo prosadit stavbu úplně nové knihovny, která dnes nabízí vedle půjčování knih i různé kulturní akce a kurzy a má pětkrát více čtenářů než ta stará. Starosta Kaplice P. Talíř zase představil „mediatéku“, tedy zrekonstruovanou knihovnu v bývalém kulturním domě, a přiblížil okolnosti jejího vzniku. Právě pojetí knihovny jako kulturního a komunitního centra přesvědčilo kaplické zastupitele o její potřebnosti a pomohlo prosadit investici za cca 6,5 milionu Kč. Význam multifunkčnosti knihoven v moderní době zdůraznil také P. Švec z Národní sítě zdravých měst. Zároveň připomněl, že pro obce může být náročná nejen jednorázová investice do oprav nebo stavby knihovny, ale také její provoz, a upozornil na programy, které umožňují energetické úspory v podobných institucích.

Napůl vážnou, napůl úsměvnou diskuzi vzbudila otázka, jestli je možné přínos knihoven pro společnost nějak konkrétně stanovit. I. Kareš zmínil v této souvislosti metodiku na vyčíslení návratnosti investic v knihovnách, podle které se například prostředky investované do Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích vrátí společnosti zhruba čtyřnásobně.

[15]

Ivo Kareš

Dalším tématem byla spolupráce knihoven se školami, tedy různé vzdělávací aktivity. V malých obcích (viz např. Kaplice) je taková spolupráce většinou založena na osobních kontaktech a vcelku se daří, ať už jde o malé školáky, kteří se mohou s knihovnou v rámci výuky poprvé seznámit, nebo naopak seniory, např. účastníky univerzity třetího věku. To má význam i pro mezigenerační setkávání na půdě knihovny. V dnešní době, kdy osobních kontaktů a komunikace ubývá, je to dvojnásob důležité, podotkl k tomu P. Talíř. Knihovny by mohly významně přispět také k mediální gramotnosti obyvatel, což je v současné době velmi aktuální téma.

Na přetřes přišla i otázka, které aktivity už do knihoven nepatří – připomenuty byly knihovny věcí, dobročinné bazary apod. Z konkrétních příkladů (Boršov, kde se v knihovně dokonce peče svatomartinská husa) je vidět, že se tradiční funkce půjčovny knih v současnosti opravdu hodně změnila a rozšířila. Knihovny by však přece jen měly zůstat hlavně kulturními, vzdělávacími a výchovnými institucemi a rozhodně by se měly bránit snahám zřídít v nich např. výdejnu zásilek objednaných v e-shopu, konstatoval s mírnou nadsázkou I. Kareš.

V závěru besedy se všichni diskutující shodli, že i ve 21. století mají veřejné knihovny svůj smysl a stojí za to je podporovat. Je ale důležité, aby se informace o roli knihoven v měnícím se světě dostaly i k těm starostům, kteří jejich význam zatím nedokázali docenit. Pro knihovny v menších obcích může být velkým povzbuzením i konkrétní pomocí dotační program na jejich vybavení a modernizaci, který na setkání přislíbili zástupci Jihočeského kraje.

Fotografie pocházejí z archivu Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích.

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-3/diskuze-knihovna-vec-verejna-v-jihoceskem-kraji>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-3/diskuze-knihovna-vec-verejna-v-jihoceskem-kraji>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/soukupova-hana>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2018-rocnik-27-cislo-3>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovna-vec-verejna>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/regiony/03-jihocesky-region>
- [7] <https://www.cbvk.cz/>
- [8] <https://www.knihovna-vec-verejna.cz/>
- [9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova5.jpg>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova3.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova4.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova1.jpg>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova6.jpg>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova7.jpg>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/438/soukupova2.jpg>